

KLASA: UP/I-344-01/14-03/06
URBROJ: 376-11-14-1
Zagreb, 11. lipnja 2014.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 3. i članka 53. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12 i 80/13), u postupku utvrđivanja mjerodavnog tržišta javno dostupne telefonske usluge u mjesnom i/ili međumjesnom prometu koja se pruža na fiksnoj lokaciji za privatne korisnike koji se vodi po službenoj dužnosti, Vijeće Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije na sjednici održanoj 11. lipnja 2014. donosi:

ODLUKU

- I. Utvrđuje se da mjerodavno tržište javno dostupne telefonske usluge u mjesnom i/ili međumjesnom prometu koja se pruža na fiksnoj lokaciji za privatne korisnike nije podložno prethodnoj regulaciji jer nisu istodobno zadovoljena sva tri mjerila iz članka 53. stavka 2. Zakona o elektroničkim komunikacijama i da postoji djelotvorno tržišno natjecanje.
- II. Trgovačkom društvu Hrvatski Telekom d.d. i njegovom povezanom društvu Iskon Internet d.d. ukidaju se prethodno određene regulatorne obveze na tržištu javno dostupne telefonske usluge u mjesnom i/ili međumjesnom prometu koja se pruža na fiksnoj lokaciji za privatne korisnike.

Obrazloženje

Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije (dalje: HAKOM) je odlukom od 25. ožujka 2014., klase: UP/I-344-01/14-03/01, urbroja: 376-11-14-1 u skladu s člankom 53. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12 i 80/13; dalje: ZEK) započela postupak utvrđivanja mjerodavnog tržišta javno dostupne telefonske usluge u mjesnom i/ili međumjesnom prometu koja se pruža na fiksnoj lokaciji za privatne korisnike te odredila obvezu dostave svih potrebnih podataka za utvrđivanje tog tržišta operatorima koji su HAKOM-u podnijeli prethodnu obavijest o početku pružanja javno dostupne telefonske usluge u nepokretnim mrežama.

U skladu s navedenim, a u cilju prikupljanja svih potrebnih podataka za provođenje postupka iz članka 53. ZEK-a, HAKOM je izradio upitnik za operatore koji su ishodili potvrdu o primitku prethodne obavijesti o obavljanju javno dostupne telefonske usluge u nepokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži. U okviru upitnika, operatori su bili pozvani obrazložiti i prepreke razvoju tržišnog natjecanja s kojima su se susretali na ovom tržištu. Nakon što su dostavljeni traženi podaci, HAKOM je pristupio provođenju postupka utvrđivanja mjerodavnog tržišta što je detaljno opisano u dokumentu „*Tržište javno dostupne telefonske usluge u mjesnom i/ili međumjesnom prometu koja se pruža na fiksnoj lokaciji za privatne*

korisnike – Test tri mjerila“. S obzirom na to da tržište javno dostupne telefonske usluge u mjesnom i/ili međumjesnom prometu koja se pruža na fiksnoj lokaciji za privatne korisnike nije definirano Preporukom Europske komisije o mjerodavnim tržištima iz članka 52. stavka 6. ZEK-a, HAKOM je proveo Test tri mjerila iz članka 53. stavka 2. ZEK-a.

Naime, HAKOM može odlukom utvrditi da su i druga mjerodavna tržišta podložna prethodnoj regulaciji ako su na tim tržištima istodobno zadovoljena sljedeća tri mjerila:

1. prisutnost visokih i trajnih zapreka za ulazak na tržište, strukturne, pravne ili regulatorne prirode;
2. struktura tržišta koja ne teži razvoju djelotvornoga tržišnog natjecanja unutar odgovarajućeg vremenskog okvira;
3. primjena mjerodavnih propisa o zaštiti tržišnog natjecanja sama po sebi ne omogućuje na odgovarajući način uklanjanje nedostataka na tržištu.

U procesu određivanja mjerodavnog tržišta, odnosno granica samog tržišta, HAKOM je odredio dimenziju usluga i zemljopisnu dimenziju.

Na temelju rezultata analize zamjenjivosti HAKOM je zaključio da mjerodavno tržište u dimenziji usluga čine:

- pozivi prema zemljopisnim brojevima (prema nacionalnim nepokretnim mrežama) te
- pozivi prema brojevima u nacionalnim pokretnim elektroničkim komunikacijskim mrežama,

neovisno o tome radi li se o standardnoj javno dostupnoj telefonskoj usluzi, pozivima putem usluge predodabira operatora ili upravljanim govorom preko IP-a - VoIP pozivima koji osiguravaju poseban virtualni kanal za prijenos govora.

Nadalje, zaključeno je da je mjerodavno tržište u zemljopisnoj dimenziji nacionalni teritorij Republike Hrvatske.

Nakon što su određene granice mjerodavnog tržišta, proveden je postupak analize tri mjerila iz članka 53. stavka 2. ZEK-a, pri čemu prva dva mjerila nisu zadovoljena. S obzirom da za utvrđivanje tržišta podložnim prethodnoj regulaciji moraju biti istovremeno zadovoljena sva tri mjerila, HAKOM nije ni ispitivao je li zadovoljeno treće mjerilo, odnosno omogućava li primjena mjerodavnih propisa o zaštiti tržišnog natjecanja sama po sebi na odgovarajući način uklanjanje nedostataka na tržištu. Stoga HAKOM utvrđuje da tržište javno dostupne telefonske usluge u mjesnom i/ili međumjesnom prometu koja se pruža na fiksnoj lokaciji za privatne korisnike nije podložno prethodnoj regulaciji.

Detaljna pojašnjenja prva dva mjerila za navedeno tržište dana su u dokumentu *Tržište javno dostupne telefonske usluge u mjesnom i/ili međumjesnom prometu koja se pruža na fiksnoj lokaciji za privatne korisnike – Test tri mjerila*, koji je sastavni dio ove odluke, dok treće mjerilo HAKOM nije ispitivao budući da prva dva mjerila nisu zadovoljena.

Nadalje, HAKOM je zaključio da na tržištu javno dostupne telefonske usluge u mjesnom i/ili međumjesnom prometu koja se pruža na fiksnoj lokaciji za privatne korisnike postoji djelotvorno tržišno natjecanje. Do ovakvog zaključka HAKOM je došao analizirajući podatke iz redovitih izvješća operatora prema kojima se tržišni udjel HT-a s povezanim društvom

Iskon Internet d.d. (dalje: Iskon), po prihodima, na tržištu javno dostupne telefonske usluge u mjesnom i/ili međumjesnom prometu koja se pruža na fiksnoj lokaciji za privatne korisnike u promatranom razdoblju (2011.–2013.) smanjio sa 82,61% na 74,64%. Ovaj zaključak dodatno potkrepljuje i podatak dobiven iz upitnika operatora da se tržišni udjel HT-a s povezanim društvom Iskon, po broju priključaka privatnih korisnika, u istom razdoblju smanjio s 84,44% na 71,91%.

Smanjenje tržišnog udjela HT-a s povezanim društvom Iskonom u promatranom razdoblju te činjenica da alternativni operatori nude javno dostupnu telefonsku uslugu u mjesnom i/ili međumjesnom prometu koja se pruža na fiksnoj lokaciji za privatne korisnike koristeći se u sve većoj mjeri veleprodajnim ponudama HT-a ukazuje na činjenicu da postoji djelotvorno tržišno natjecanje na mjerodavnom tržištu.

Naime, iako je stupanj izgrađenosti vlastite infrastrukture alternativnih operatora nizak, postojanje HT-ovih veleprodajnih proizvoda (usluga predodabira operatora - CPS, usluga najma korisničke linije - WLR, *naked bitstream* - NBSA) drugim operatorima pod nediskriminirajućim uvjetima i troškovno usmjerenim cijenama omogućava alternativnim operatorima ulazak na tržište javno dostupne telefonske usluge u mjesnom i/ili međumjesnom prometu koja se pruža na fiksnoj lokaciji za privatne korisnike u kratkom roku i bez velikih troškova.

Uzimajući u obzir zaključak o postojanju djelotvornog tržišnog natjecanja na tržištu javno dostupne telefonske usluge u mjesnom i/ili međumjesnom prometu koja se pruža na fiksnoj lokaciji za privatne korisnike, u skladu s člankom 56. stavkom 1. ZEK-a, potrebno je HT-u i njegovom povezanom društvu Iskonu ukinuti sve prethodno određene regulatorne obveze na tržištu javno dostupne telefonske usluge u mjesnom i/ili međumjesnom prometu koja se pruža na fiksnoj lokaciji za privatne korisnike, a koje su mu bile određene odlukom HAKOM-a, klasa: UP/I-344-01/11-07/04, urbroj: 376-11-11-5 od 20. srpnja 2011.

Sukladno članku 22. ZEK-a o ovom prijedlogu provest će se javna rasprava.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

dr. sc. Dražen Lučić